

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Det kommende kommunal- og amtsrådsvalg er en god anledning til at se på, hvordan det kommunale demokrati fungerer. Desværre er det billede, der tegner sig, ikke særlig kønt.

I de senere år har tilbedelsen af markedskræfterne ført til, at mange kommunale og offentlige ansvarsområder er blevet udsat for udliciteringer og privatiseringer. Indflydelsen og magten er således flyttet fra det folkevalgte og mere kontrollerbare niveau til private økonomiske interesser og markedet. Samtidig er mange beslutninger i decentraliseringens navn lagt ud til ledelserne i både kommunale og amtslige institutioner, hvorved demokratiet ofte er blevet ofret til fordel for påståede effektivitetshensyn.

Enhedslisten ønsker at vende denne udvikling, så der tværtimod overlades mere indflydelse til brugere, ansatte og folkevalgte.

Samtidig er det lokale politiske liv mange steder ved at sande til i kedsomhed, bureaukrati og lukkethed. Almindelige mennesker kan ikke se, hvordan de kan påvirke initiativer og beslutninger. Mange kommunalbestyrelser holder gabende kedsommelige møder, ligesom det folkelige engagement i kommunens styre har svære vilkår. Selve kommunalbestyrelsesmøderne er ofte præget af at være ustrukturerede, med ringe diskussionslyst, ringe offentlig interesse og fremmøde.

En væsentlig grund er, at den kommunale styrelseslov ikke giver tilstrækkelige garantier i form af håndfaste demokratiske spilleregler. Det politiske flertal i en kommunalbestyrelse har for let spil og for gode muligheder for at udvikle et magtmonopol, der kvæler tilløb til opposition og dermed også den lokale politiske debat.

Derfor stiller Enhedslisten nu en række forslag, der kan skabe bedre arbejdsvilkår for alle kommunalpolitikere, sikre nogle bedre demokratiske spilleregler og modvirke forskellige former for magtmisbrug.

Hertil hører også forslag, der kan sikre, at tilsynsrådernes virksomhed bliver mere omfattende og deres sammensætning ændres, så deres uafhængighed sikres.

Enhedslisten mener, at kun et udviklet demokrati kan sikre en dynamisk og velfungerende offentlig sektor. Demokrati er den offentlige sektors vigtigste drivkraft. Opgaven er at give brugerne, de ansatte og de folkevalgte reel mulighed for at styre kommunernes og amternes aktiviteter.

Brugeres, ansattes og de folkevalgtes engagement og kreativitet kan sikre, at kommunernes mange opgaver løses på en god måde, at nye presserende opgaver på bl.a. miljøområdet tages op - og at de mange angreb fra borgerlig side på den offentlige sektor slås tilbage.

Derfor fremsættes dette beslutningsforslag indeholdende en række forslag, der kan bidrage til at udvikle demokratiet i kommunerne.

Forslaget skal ses i sammenhæng med andre selvstændige forslag fra Enhedslisten.

Det drejer sig dels om forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Demokratisering af folkeskolens styrelse) (L 34), dels om kommende forslag om oprettelse af lokale økologiske råd, indførelse af kommunal miljøgaranti samt større mulighed for trafikpolitiske tiltag i kommunerne.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1.

Der er en række demokratiske problemer i forbindelse med kommuners deltagelse i diverse selskaber. Bl.a. gælder offentlighedsloven ikke, og offentlighedens indsigt og mulighed for at følge med i udviklingen af disse aktiviteter forringes.

Ad 2.

I de senere år er der sket en langsom udhuling af det lokale demokrati i takt med, at stadig flere områder er blevet udliciteret og privatiseret. I hvert enkelt tilfælde er der tale om, at det folkevalgte niveau tømmes for indflydelse, og at muligheden for at inddrage ansatte og brugere i, hvordan opgaverne skal løses, bliver mindre.

Tilsvarende ønskes det at bremse tendensen i retning af større indflydelse til ledere i det kommunale bureaukrati på bekostning af ansatte, brugere og fol-